

Reacties

Reacties staat open voor alle actieve SP-leden om kernachtig een politieke visie naar voren te brengen of te reageren op artikelen in *Spanning* of eerdere reacties. De redactie beslist over plaatsing van de bijdragen. Je vergroot de kans op plaatsing van jouw visie door met nieuwe inzichten te komen, die bondig te formuleren en helder te onderbouwen. Probeer de lengte van je bijdrage te beperken tot maximaal 300 woorden.

Het afscheid van *Hoogovens* bevestigt een zorgwekkende ontwikkeling

Begin juni kwam het opmerkelijke nieuws dat het Nederlandse staal- en aluminiumconcern Koninklijke Hoogovens zou gaan fuseren met British Steel. Het ging vervolgens snel, want al in oktober was de fusie praktisch rond. De fusie is opmerkelijk omdat Hoogovens al vanaf 1918 steun krijgt van de staat en de nationale economische elites om te kunnen overleven. In 1918 werd het van belang geacht dat Nederland over een eigen staalindustrie beschikt. In de oorlogsjaren daarvoor was duidelijk geworden dat de aanvoer vanuit het buitenland kon stokken en dat de prijs omhoog vliegt als er (door de oorlogvoering) veel vraag is naar staal. Het instandhouden van een eigen productiecapaciteit werd in het belang geacht van de hele industrie.

Ook na de Tweede Wereldoorlog kreeg Hoogovens steun en kon het bedrijf talloze internationale staalsaneringen overleven. Begin jaren '80 was er weliswaar de fusie met het Duitse staalconcern Hoesch onder de naam Estel. Maar dat huwelijk liep slecht af: er ontbrandde een grote strijd over de vraag welke onderdelen moesten worden gesloten. Estel werd opgebroken en Hoogovens sloeg een nieuwe weg in. Het bedrijf introduceerde Japanse managementmethoden om de personeelskosten drastisch te drukken.

Het strategisch belang dat in Hoogovens gezien werd, blijkt onder andere uit het pakket aandelen van 12 procent dat de Nederlandse Staat tot voor kort in het bedrijf had. Daarnaast bezaten de vier grote Nederlandse banken en verzekeraars samen een kwart van de Hoogovens-aandelen: ABN-AMRO, ING, RABO en Aegon. Begin oktober werd echter bekend dat de Staat en de banken/verzekeraars al hun aandelen verkocht hebben. In een week tijd is het Nederlandse belang in Hoogovens nagenoeg verdwenen! En de uitverkoop van Hoogovens staat niet op zich. We zien dat meerdere industriële belangen van de hand wor-

den gedaan. Eerder al Fokker en Daf. En dit en vorig jaar vooral verpakkingsbedrijven en papierfabrieken (Van Leer en onderdelen van KNP-BT). Ook de sanitairfabrikant Sphinx en de energieproductiebedrijven UNA en EZH zijn verkocht. De fabrieken staan er nog wel een tijdje, maar het strategisch beleid is uit handen gegeven. Ook het transport van zwaar materieel is in buitenlandse handen overgegaan. Zowel Nedlloyd als de NS hebben dit aan Duitse bedrijven verkocht. De bevordering van de industrie lijkt niet langer meer een prioriteit voor Nederland.

In de handel en de dienstensector daarentegen zijn Nederlandse bedrijven juist succesvol op overnamepad. Zij het vooral ver weg, in de VS. Dat betekent dat Nederland aan de vooravond van de verdere economische eenwording met de invoering van de euro, economisch gezien zijn rug naar Europa keert. Nederland wordt met Engeland een bruggenhoofd voor de VS. Je ziet dit al in de politieke stellingnamen in kwesties als Kosovo en Irak. De toekomst van handel en diensten in Nederland is echter afhankelijk van de welwillendheid van de continentale concerns. Bij hevige economische en politieke botsingen kan die welwillendheid vlot verdwijnen. En hoe welwillend voor de Nederlandse werkgelegenheid is de raad van bestuur van het nieuwe staalconcern dat opereert onder de naam Corus, wat betekent *frisse noordwestenwind*. Hoogovens was een stuk kleiner dan British Steel. De vraag is wat dat gaat betekenen voor de investeringsstrategie van Corus. Vooralsnog luiden de berichten dat de Nederlandse fabrieken iets moderner zijn dan de Britse. Maar als er een recessie komt, kan de noordwesten wind wel eens bijzonder guur worden. Het hemd kan voor de Engelsen, net als eerder voor de Duitsers, nader zijn dan de rok. Dat liet ook het Franse bedrijf Renault zien bij de sluiting van de moderne fabriek in het Belgische Vilvoorde.

Nico Schouten, Oss

Koninklijke Hoogovens

was er weliswaar de fusie met het Duitse staalconcern Hoesch onder de naam Estel. Maar dat huwelijk liep slecht af: er ontbrandde een grote strijd over de vraag welke onderdelen moesten worden gesloten. Estel werd opgebroken en Hoogovens sloeg een nieuwe weg in. Het bedrijf introduceerde Japanse managementmethoden om de personeelskosten drastisch te drukken.